

VOORSTELLEN VOOR HET VERKLEINEN VAN DE VERMOGENSONGELIJKHEID

Emile Roemer
Farshad Bashir

November 2015

SP

INHOUD

Gelijke kansen en eerlijk delen	5
Ongelijkheid in Nederland	6
Op naar een eerlijker belastingstelsel	8
Voorstellen SP in de praktijk	10
Bijlage: CPB Notitie	12

GELIJKE KANSEN EN EERLIJK DELEN

Nederland is een mooi en rijk land. Met verschillende mensen, maar ook met grote verschillen. Voor ons is het belangrijk dat we werken aan een samenleving waarin iedereen gelijke kansen heeft. Niet omdat alle mensen hetzelfde moeten zijn, maar wel omdat álle Nederlanders recht hebben op dezelfde kansen om het beste van het leven te maken. Dat vraagt om politiek die niet wegkijkt van grote verschillen, maar juist om politiek die deze verschillen wil aanpakken.

Twee op de drie Nederlanders vinden het logisch dat miljonairs wat extra belasting betalen zodat de lasten voor lage en middeninkomens omlaag kunnen. Voor hen is het heel logisch dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Zij vinden het juist onlogisch dat de belasting op grote vermogens en grote winsten steeds verlaagd is. Dat strookt niet met de solidariteit die voor Nederlanders juist heel normaal is. Dat gevoel van solidariteit zit ons namelijk in de genen.

We zijn één land, maar een verdeeld volk. Steeds meer leven we in gescheiden werelden. Wie in een arm gezin geboren wordt, heeft steeds meer kans arm te blijven. De toegang tot goede zorg wordt duur betaald. Onze kinderen beginnen straks na hun studie het werkende leven met een forse schuld; zij staan vanaf het begin op achterstand. De manier waarop we vermogens belasten vergroot die ongelijkheid verder: de grootste vermogens worden amper belast, mensen die een klein spaarpotje voor de oude dag hebben opgebouwd juist buitensporig.

Natuurlijk. Er zullen altijd verschillen zijn. Dat houdt het leven spannend en maakt onze samenleving vitaal. Maar de extreme ongelijkheid die we nu meemaken schiet veel mensen in het verkeerde keelgat. Het is niet uit te leggen dat de drie rijkste Nederlanders meer bezitten dan de helft van alle Nederlanders bij elkaar. Het is onaanvaardbaar dat door de groeiende ongelijkheid ook de verschillen in gezondheid, kansen, geluk en levensverwachting steeds groter worden. Als toegang tot zorg, werk en onderwijs afhankelijk wordt van de dikte van je portemonnee, dan wordt een deel van Nederland een eerlijke kans ontnomen.

De discussie over ongelijkheid is niet zo ingewikkeld. Wij kunnen er samen voor zorgen dat de gescheiden werelden waarin we leven een stukje dichterbij elkaar komen. Dat kan door de lasten van lage en middeninkomens te verlagen en die van de allerrijksten iets te verhogen. Zo pakken we de extremen aan: dan hoeven 400.000 kinderen niet op te groeien in armoede en krijgen middeninkomens meer te besteden.

Van wat minder ongelijkheid worden we allemaal beter. Want in ons land is er genoeg voor iedereen.

foto Sander van Oorspronk

Emile Roemer
Voorzitter SP-Tweede Kamer

foto Bas Stoffelsen

Farshad Bashir
SP-Tweede Kamerlid

ONGELIJKHEID IN NEDERLAND

De discussie over ongelijkheid is in Nederland het afgelopen jaar losgebarsten. Mede dankzij onderzoek door de Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid en een bezoek van de Franse econoom Piketty aan Nederland werd er uitvoerig over dit onderwerp gesproken. In die discussie liepen de feiten over inkomens- en vermogensongelijkheid regelmatig door elkaar. De vermogensongelijkheid is in Nederland erg groot. Daarom gaat deze notitie van de SP, met bijbehorende voorstellen, over het verkleinen van die ongelijkheid. Want een samenleving waarin de verschillen minder groot zijn is beter voor ons allemaal.

DE FEITEN

De afgelopen jaren is de vermogensongelijkheid in Nederland gegroeid. Tien jaar geleden had de rijkste tien procent van de mensen in ons land 56 procent van al het vermogen in handen. Nu is dat al 66 procent geworden.¹ De drie rijkste mensen in ons land bezitten samen meer dan 8 miljoen anderen in onze samenleving. De armste 70 procent van de mensen heeft daarentegen samen slechts drie procent van al het vermogen. Het aantal miljonnairs is sinds de jaren negentig flink gestegen. Van 25.000 miljonairshuishoudens in 1993, naar 72.000 in 2000 en 157.000 in 2012.²

Bron: CBS

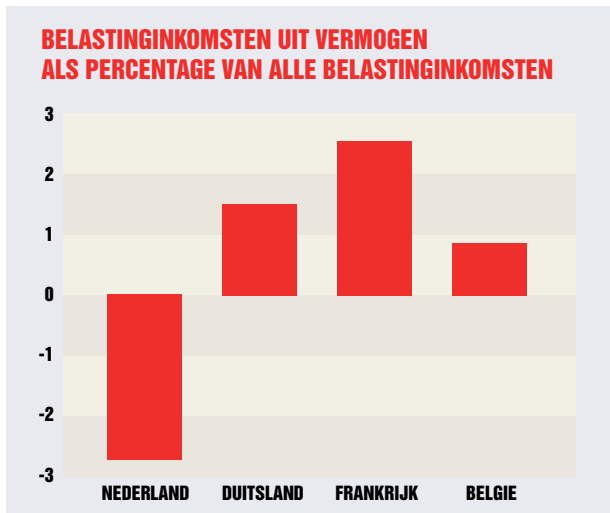
De ongelijkheid in Nederland is onder andere toegenomen dankzij een dalende belastingdruk op kapitaal: bedrijfswinsten en vermogens. Terwijl in 2000 nog twintig procent van alle belastinginkomsten uit kapitaal kwam, is dat in 2012 gedaald naar slechts veertien procent. Gemiddeld in de EU komt twintig procent van alle belastinginkomsten uit kapitaal.³ De belastinginkomsten uit arbeid zijn in diezelfde periode juist gestegen. In 2000 kwam 52 procent van alle belastinginkomsten uit arbeid, in 2012 was dat al 58 procent. Hieruit valt op te maken dat er de afgelopen jaren in Nederland een verschuiving heeft plaatsgevonden van lasten op kapitaal naar lasten op arbeid.

1 www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/koopkracht/documenten/kamerstukken/2015/05/18/beantwoording-kamervragen-over-vermogensongelijkheid-in-nederland

2 statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=37734VKH&D1=0&D2=I&D3=0&D4=a&HDR=T&STB=G1,G2,G3&VW=T

3 ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_structures/index_en.htm

Kijken we alleen naar het vermogen van huishoudens, dan is het nog schever verdeeld. Onderstaande figuur geeft een overzicht van de belastinginkomsten uit vermogen van de ons omringende landen. De negatieve belastinginkomsten uit vermogen in Nederland worden veroorzaakt door de hypotheekrenteaftrek, die voor een belangrijk deel wordt besteed aan mensen met de hoogste inkomens en vermogens.

DE GEVOLGEN VAN ONGELIJKHEID

Een bepaalde mate van ongelijkheid in inkomen en vermogen is helemaal niet erg. Totale gelijkheid is een illusie maar is ook ongewenst. Wanneer mensen de moeite nemen zichzelf te ontplooien moeten zij daar iets van terugzien, ook in hun portemonnee. Ongelijkheid wordt problematisch wanneer een kleine groep aan de top zich steeds verder verrijkt ten koste van het overgrote deel van de samenleving.

Dat is Nederland anno 2015. Het aantal miljonairs groeit, evenals het aantal mensen dat leeft in armoede. Inmiddels groeien 400.000 kinderen in armoede op en kan een toenemend aantal personen de vaste lasten niet meer betalen. Het aantal mensen dat meer dan een half jaar achterloopt bij het betalen van de zorgpremie is in vier jaar tijd met 22 procent gestegen.⁴

Ongelijkheid is voor iedereen slecht, niet alleen voor mensen met de laagste inkomens. Dat komt mede doordat de gevolgen van ongelijkheid zich niet alleen beperken tot financiële problemen. Piketty stelt dat extreme ongelijkheid de democratie ondermijnt en schadelijk is voor de effectiviteit van instituten. Als de allerrijksten onvoldoende bijdragen aan de economie, heeft dat negatieve gevolgen voor de opbouw van de economie en sterke instituten, terwijl de samenleving als geheel baat heeft bij de laatste twee. Als (vermogens)ongelijkheid zich vertaalt naar politieke ongelijkheid kan dat ontwrichtend zijn voor de hele samenleving: het maakt mensen boos, en schept een klimaat voor maatschappelijke onrust. Mensen hebben het gevoel te weinig zeggenschap te hebben en de grip op hun leven te verliezen. Daarnaast kan een deel van de mensen niet meer rekenen op bepaalde sociale voorzieningen, waardoor de onrust verder wordt vergroot.

⁴ www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/gezondheid-welzijn/publicaties/artikelen/archief/2015/22-procent-meer-wanbetalers-zorgpremie-sinds-2010.htm

OP NAAR EEN EERLIJKER BELASTINGSTELSEL

De SP doet twee voorstellen om de ongelijkheid terug te dringen door vermogens eerlijker te belasten: het invoeren van een vermogenswinstbelasting en een miljonairsbelasting. Samen leveren deze voorstellen 4.2 miljard euro op.

VERMOGENSWINSTBELASTING

De huidige vermogensrendementsheffing pakt oneerlijk uit voor kleine spaarders. De belastingdienst doet alsof iedereen vier procent rente kan halen, maar dat is al lang niet meer het geval. Vervolgens wordt op deze veronderstelde vier procent rente dertig procent belasting geheven. Dat de aanname van de belastingdienst geen hout snijdt, blijkt wel uit het feit dat de meeste grootbanken momenteel minder dan een procent rente geven op een spaarrekening. Spaarders worden dus aangeslagen op een rendement dat niet bestaat. Feitelijk is sparen op een bankrekening een verliesgevende bezigheid geworden.

Maar ook aan de andere kant pakt de vermogensrendementsheffing oneerlijk uit. Terwijl aandelenbeleggers tussen 1990 en 2012 op een gemiddeld rendement van 5,7 procent mochten rekenen, worden ook zij belast alsof ze 'slechts' vier procent rendement hebben gehaald.⁵ Volgens de regering is het langjarig rendement op aandelen zelfs 8,25 procent.⁶ Een deel van de winst die beleggers op hun vermogen verdienen, is dus onbelast. Volgens oud-Europarlementariër voor de PvdA Alman Metten is tussen 2011 en 2015 een bedrag van bijna 50 miljard aan vermogenswinst van de rijkste tien procent Nederlandse huishoudens onbelast gebleven. Als het werkelijke rendement was belast, waren de belastinginkomsten in vier jaar tijd 15 miljard hoger geweest. Oftewel: 3,7 miljard per jaar.⁷ De vermogensrendementsheffing is dus ongunstig voor spaarders maar bevoordeelt beleggers.

De enige rechtvaardige manier van belasting heffen op vermogensinkomsten is het invoeren van een vermogenswinstbelasting. Met deze belasting wordt alleen het rendement belast dat mensen in werkelijkheid halen. Beleggers die veel winst maken gaan meer betalen, terwijl spaarders – die jarenlang teveel hebben betaald – er fors op vooruit gaan.

Bij de vermogenswinstbelasting wordt een belastingkorting van 200 euro ingevoerd. Ontvang je dus 200 euro rente of minder in een jaar, dan wordt daarover geen belasting betaald. Pas wanneer het rendement hoger is dan 200 euro, wordt dit belast. Een gewone spaarder zal daardoor niet snel belasting hoeven betalen over de ontvangen rente.

Uitgaande van de huidige rentestand van 0,8 procent bij de grootbanken hoeven spaarders pas vanaf 62.000 euro spaargeld belasting over hun vermogen te betalen. In het huidige systeem is dat al vanaf 21.330 euro. Een belegger die vier procent winst maakt op zijn vermogen, moet eerder belasting betalen. Hij haalt bijvoorbeeld al een winst van 200 euro wanneer hij 12.000 euro belegt.

Wie winst maakt, kan ook verlies maken. Bepaalde jaren zit het nu eenmaal niet mee, maar tegen. De SP introduceert daarom de mogelijkheid om verliezen die worden gemaakt, te verrekenen met winsten in de toekomst. Ook mag de rente die wordt betaald op schulden van de vermogenswinstbelasting worden afgetrokken.

5 Het financieel vermogen in box-3: verdeling en belasting. CPB, 2015

6 Belastingplan 2016

7 <http://www.mejudice.nl/artikelen/detail/inkomen-uit-vermogen-de-grote-ongelijkmaker>

MILJONAIRSBELASTING

Naast het belasten van het werkelijke rendement op vermogen, vraagt de SP een grotere bijdrage van miljonairs. Zo kan de ongelijkheid verder verkleind worden. Huishoudens met een vermogen van meer dan een miljoen gaan over het deel van het vermogen dat de 1 miljoen euro overstijgt, jaarlijks 1 procent belasting betalen. Huishoudens met meer dan 2 miljoen euro vermogen gaan over het deel dat de 2 miljoen overstijgt, 2 procent belasting betalen.

De eigen woning wordt in principe niet in deze heffing betrokken, omdat er een vrijstelling van 500.000 euro wordt ingevoerd. Pas wanneer de waarde van de eigen woning – na aftrek van de hypotheekschuld – de 500.000 euro overstijgt, telt deze mee voor de miljonairsbelasting.

Met deze miljonairsbelasting wordt de ongelijkheid effectief aangepakt. De 157.000 miljonairs in Nederland gaan meer belasting betalen, zodat ook zij een eerlijke bijdrage leveren aan een samenleving waar iedereen een eerlijke kans krijgt.

OPBRENGSTEN

Vermogenswinstbelasting	2,8 miljard
Miljonairsbelasting eerste schijf	0,9 miljard
Miljonairsbelasting tweede schijf	0,5 miljard
Totaal	4,2 miljard

VOORSTELLEN SP IN DE PRAKTIJK

VOORBEELD 1

Huishouden met eigen woning van 2 miljoen euro en hypotheek van 2 miljoen euro, geen vermogen.

MILJONAIRSBELASTING

Belastbaar bedrag: 2 miljoen euro eigen woning minus 2 miljoen euro (hypotheek)schuld = 0 euro. Dit huishouden betaalt dus geen miljonairsbelasting.

VERMOGENSWINSTBELASTING

Omdat dit huishouden geen vermogen heeft, is ook geen vermogenswinstbelasting verschuldigd.

VOORBEELD 2

Huishouden met eigen woning van 2 miljoen zonder hypotheek, vermogen van 1 miljoen euro.

MILJONAIRSBELASTING

Belastbaar bedrag: 2 miljoen euro eigen woning, plus 1 miljoen euro vermogen, minus 500.000 vrijstelling eigen woning = 2,5 miljoen euro.

Dit huishouden betaalt over het vermogen van 1 miljoen euro tot 2 miljoen euro, één procent belasting. Over het deel dat de twee miljoen euro overstijgt, namelijk 500.000 euro, is twee procent belasting verschuldigd.

VERMOGENSWINSTBELASTING

Daarnaast betaalt dit huishouden over de rente of winst op het vermogen 40 procent vermogenswinstbelasting. Wanneer het gehele vermogen op een spaarrekening staat bij een grote Nederlandse bank, zal de rente rond de één procent liggen. Deze één procent rente, wordt met 40 procent belast. Van het belastbaar bedrag gaat dan nog 200 euro heffingskorting af. Als dit vermogen niet op een spaarrekening staat maar is belegd in aandelen, is het rendement wellicht hoger. Leveren de aandelen een rendement van vijf procent op, dan is de te betalen belasting uiteraard hoger.

VOORBEELD 3

Huishouden met eigen woning van 250.000 euro, hypotheek van 150.000 euro, vermogen a 60.000 euro.

MILJONAIRSBELASTING

Het totale vermogen van dit huishouden is lager dan 1 miljoen euro, dus er hoeft geen miljonairsbelasting betaald te worden.

VERMOGENSWINSTBELASTING

Wanneer het vermogen op een spaarrekening staat, zal de rente rond één procent liggen. Deze procent rente wordt met 40 procent belast. Van het belastbaar bedrag gaat dan nog 200 euro heffingskorting af. Uitgaande van 1 procent rente zal deze spaarder 40 euro belasting over zijn spaargeld moeten betalen.

OP NAAR EEN EERLIJKER BELASTINGSTELSEL **SP**

MILJONAIRESBELASTING

PLUS

VERMOGENSWINSTBELASTING

- Op elke euro boven **1 miljoen** vermogen wordt **1%** extra belasting betaald
- Op elke euro boven **2 miljoen** vermogen wordt **2%** extra belasting betaald

- Niet het fictieve rendement, maar de werkelijke winst op het vermogen wordt belast
- Minder belasting voor de kleine spaarder, en meer belasting voor de rijke belegger

OPBRENGSTEN: 4.2 MILJARD PER JAAR

...daarvan kunnen we:

25.000 betaalbare huurwoningen bouwen

OF

alle **400.000** kinderen uit de armoede halen

OF

80.000 thuiszorg-medewerkers aannemen

Illustratie Marc Kolle

Centraal Planbureau

CPB Notitie

Aan: Tweede Kamerfractie SP

Centraal Planbureau
Van Stolkweg 14
Postbus 80510
2508 GM Den Haag
T (070)3383 380
I www.cpb.nl

Contactpersoon
Arjan Lejour, Arjen Quist

Datum: 6 oktober 2015

Betreft: CPB-analyse van voorstellen vermogensbelasting

1 Inleiding

Op verzoek van de Tweede Kamerfractie van de SP zijn de budgettaire effecten bepaald van een aantal varianten van de vermogensbelasting en vermogenswinstbelasting. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het CPB-model MIMOSI en de achterliggende IPO-gegevens van het CBS.¹ Deze notitie bespreekt eerst de onderdelen van de variant, en vervolgens de gesimuleerde effecten.

2 De varianten

- Vermogenswinstbelasting. In plaats van de huidige vermogensrendementsheffing (VRH) in box 3 van de LB/IB wordt een vermogenswinstbelasting ingevoerd. Deze heeft een heffingskorting van 200 euro per persoon en een tarief van 40% over het werkelijk genoten rendement op vermogen, inclusief niet gerealiseerde (ie niet afgerekende) vermogenswinst. De rente op schulden mag hier vanaf worden getrokken. Er is in de berekening geen doorwerking naar toeslagen verondersteld. De huurtoeslag, zorgtoeslag en het kindgebonden budget blijven ongewijzigd.
- Behalve een vermogenswinstbelasting wordt een vermogensbelasting ingevoerd met verschillende tarieven. Er is een tarief van 1% vanaf 1 mln euro en 2% vanaf 2 mln euro. Dit is een klassieke schijvenvariant, waarbij het hogere belastingtarief alleen geldt voor het extra vermogen boven een schijfgrens.
- Bij de vermogensbelasting wordt alleen de waarde van de eigen woning minus de hypotheekschuld meegenomen, als dit meer dan 0,5 mln euro is. In die gevallen is

¹ Romijn, Goes, Dekker, Gielen en van Es., 2006, [MIMOSI: microsimulatiemodel voor belastingen, sociale zekerheid, loonkosten en koopkracht](#), CPB Document 161.

de grondslag voor de eigen woning de woz-waarde min de hypotheekschuld min 0,5 mln euro. Bij de vermogenswinstbelasting is de waarde van het eigen huis geen onderdeel van de belastinggrondslag.

3 De uitkomsten

In het model MIMOSI maken we gebruik van de CBS-data uit het Inkomenspanelonderzoek (IPO), jaar 2010. Dit is een representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking. Recent bleek dat grote huishoudvermogens oververtegenwoordigd zijn in de IPO-data. De data zijn herwogen voor de box 3-varianten om voor de oververtegenwoordiging van de huishoudvermogens boven 1 mln euro te corrigeren. Alle uitkomsten worden gepresenteerd voor het jaar 2016. Hierbij moet wel aangetekend worden dat de prognoses over de toename van het vermogen en de verdeling daarvan met de nodige onzekerheden zijn omgeven. De uitkomsten zijn ex-ante berekeningen, wat betekent dat gedragseffecten niet zijn meegenomen.²

De vermogenswinstbelasting

We gaan uit van een langjarig rendement van 4,2 procent. Dat is gebaseerd op rendementsgegevens tussen 1990 en 2012 en een weging over de verschillende vermogensbestandsdelen.³ Dit gemiddelde rendement is een benadering; bij een vermogenswinstbelasting wordt uiteindelijk de vermogenswinst per huishouden bepaald. Die is afhankelijk van de samenstelling van het vermogen en de individuele rendementen die daarop behaald worden.

Het tarief van 40% is een stuk hoger dan het huidige VRH-tarief van 30% en de voorgestelde heffingskorting van 200 euro leidt tot een ruimere belastinggrondslag bij hogere rendementen dan nu het geval is met de heffingsvrije grens van ongeveer 21 dzd euro persoon.⁴ Niet alleen wordt het belastbaar box3-inkomen groter, maar ook veel meer huishoudenvermogens vallen onder de vermogenswinstbelasting.

Volgens onze inschattingen is de ex-ante opbrengst in 2016 bijna 2,8 mld euro hoger dan de huidige VRH. Dat is fors hoger dan de ex-ante opbrengst van 1,2 mld in de laatste Keuzes in Kaart uit 2012 (in dit getal is geen rekening gehouden met een kapitaalvlucht van destijds 20%). De belangrijkste reden is dat deze maatregel in Keuzes in Kaart is geëvalueerd op basis van macrodata en gemiddelde vermogens bij gebrek aan goede data over de vermogensverdeling. Daardoor kon in het verleden

² Bij een integrale doorrekening – zoals in Keuzes in Kaart – wordt wel rekening gehouden met een weglek van een substantieel deel van de opbrengsten door gedragseffecten, zoals kapitaalvlucht.

³ Zie Floor, Groot, Lejour, 2015, [Het financieel vermogen in box-3: verdeling en belasting](#), CPB Achtergronddocument.

⁴ Rekening houdend met het tarief van 40% en een rendement van 4,2% correspondeert de 200 euro heffingskorting met een heffingsvrij vermogen van 12 dzd euro. Bij hele lage rendementen correspondeert de heffingskorting met een veel hoger heffingsvrijvermogen.

onvoldoende rekening worden gehouden met de scheefheid van de vermogens.⁵ Het CPB heeft nu betere databestanden met de vermogens van individuele huishoudens beschikbaar. Een tweede reden is dat het veronderstelde rendement van 4,2% iets hoger is dan de 4% die tijdens Keuzes in Kaart verondersteld is. Dat betekent ook dat meer huishoudens de vermogenswinstbelasting betalen na aftrek van de heffingskorting van 200 euro.⁶

De langjarige rendementen zijn een stuk hoger dan de huidige rendementen en die in de afgelopen jaren (zie ook de analyse in CEP 2015, hoofdstuk 1.2). Tussen 2006 en 2011 was het gemiddeld rendement ongeveer 1,4%, ook dit gemiddelde is een benadering voor een echte vermogenswinstbelasting.⁷ Het rendement voor de vermogende huishoudens is dan lager en er zijn ook veel minder huishoudens die vermogenswinstbelasting betalen, omdat het rendement lager is dan de heffingskorting van 200 euro. De ex-ante opbrengst is in dat geval 3,0 mld euro lager dan de huidige opbrengst van de VRH.

De vermogensbelasting

De vermogensbelasting van 1% voor huishoudvermogens boven 1 mln euro levert ex ante ongeveer 0,9 mld euro op. Een 1% punt hogere heffing voor de huishoudvermogens boven 2 mln euro, levert ongeveer 0,5 mld. euro op. De gecumuleerde opbrengst is 1,4 mld (zonder gedragseffecten).

Tabel 3.1 *ex ante opbrengst varianten vermogensbelasting in 2016*

Variant	Beschrijving	Opbrengst (mld euro)
a	1% vanaf 1 mln euro vermogen	0,9
b t.o.v. a	2% vanaf 2 mln euro vermogen	0,5
Totaal (a en b)		1,4

⁵ Daardoor werd aan te veel huishoudens de (volledige) heffingskorting toegekend, hetgeen een negatief effect op de opbrengst heeft.

⁶ Daarnaast is het basisjaar veranderd. Dat heeft ook gevolgen voor de opbrengst.

⁷ Zie voetnoot 3.

SP.

WWW.SP.NL